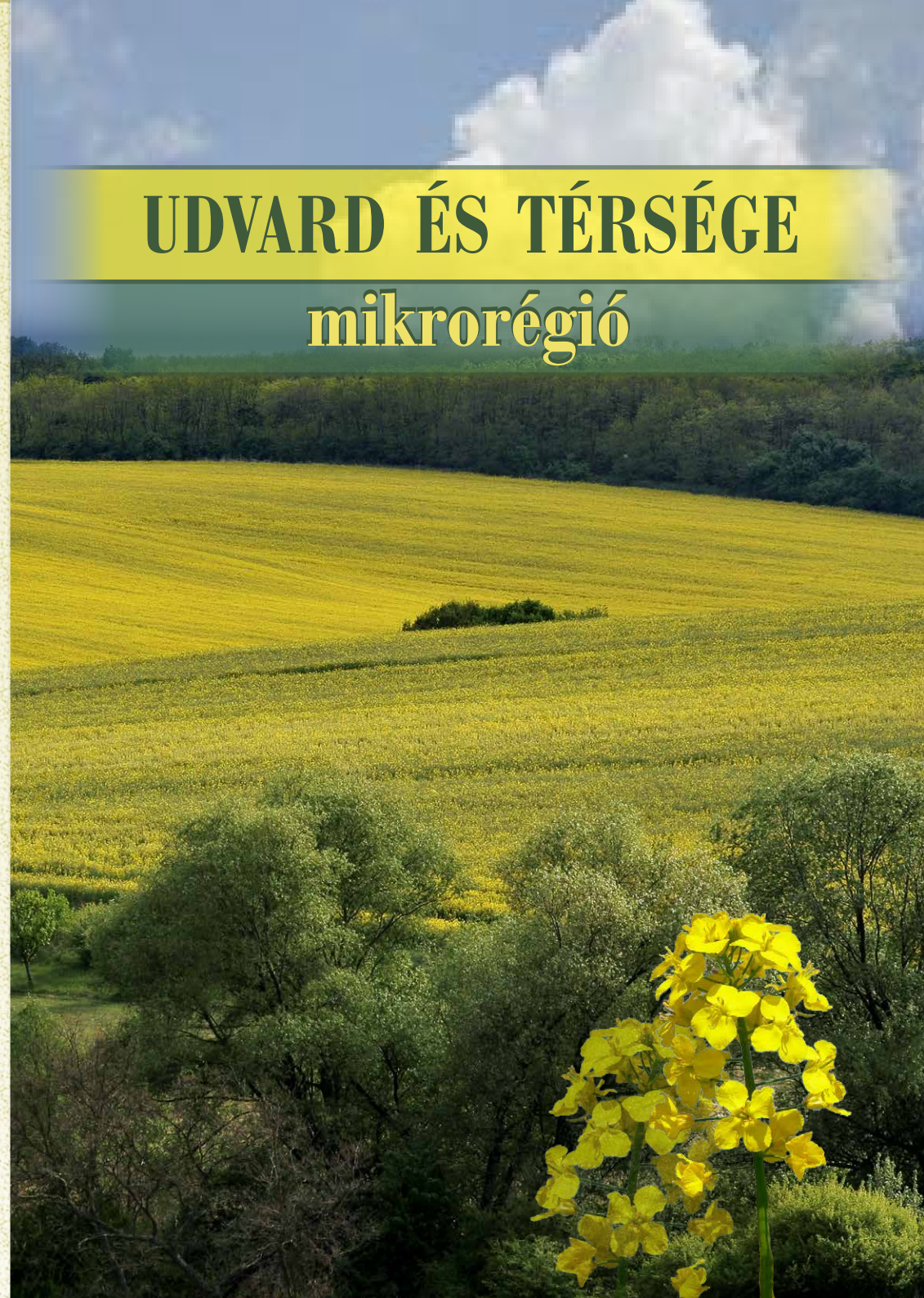

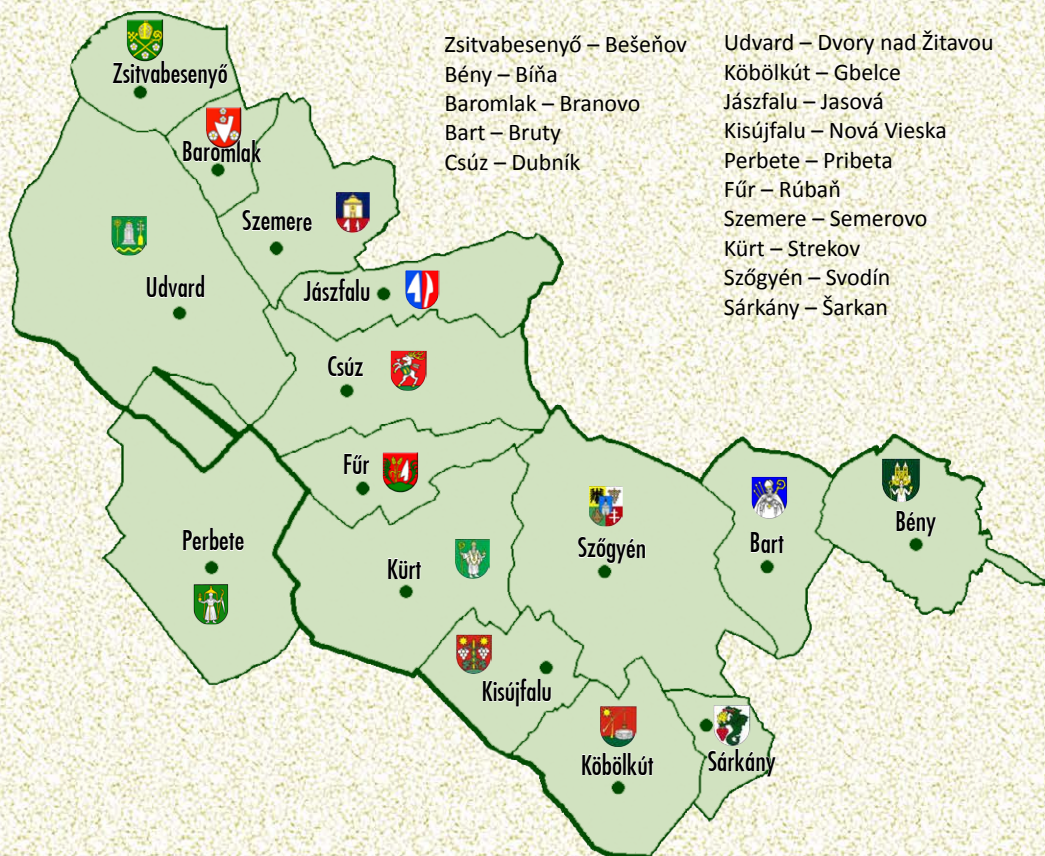
UDVARD ÉS TÉRSÉGE

mikrorégió

Udvard és térsége mikrorégió
2015

A mikrorégió a községek önkéntes társulása, kitűzött célja a közös cél elérése. Ez nem csupán egy földrajzilag egységes terület közös jellemző vonásokkal, hanem a községek önkéntes szövetségéről van szó, amely a közös problémák megoldása és az adott terület fejlesztése érdekében jött létre. Az Udvard és Térsége Társulás megalapítása óta 2003-tól segít a községeknek megteremteni a szükséges feltételeket feladataik teljesítéséhez, juttatásokra pályázni és közös erővel megoldani szükségleteiket. A községek szoros együttműködése a lakosság magasabb életszínvonalának biztosítása céljából vezetett ahhoz, hogy 2012-ben megalakult az ú.n. Udvard és Térsége Helyi Akciócsoport (LEADER csoport), amelyben a helyi önkormányzatokon kívül a magánszektor és a civil szektor is képviselteti magát.

Tisztelt Turisták, kedves Földiek!

Kezükben tartják e hiánypótló kiadványt, melynek célja tájékoztatni Önöket Udvard és térsége mikrorégiójának pozitívumairól, illetve felhívni minden korosztály érdeklődését térsége iránt. Érdekes részei átvezetik Önöket a régió egyes településein, bemutatja természeti és kulturális gazdagságait, felhívja figyelmét a vidéki táj értékeire.

Az önkormányzatok alulméretezett költségvetése arra készíti a községeket, hogy közös erővel oldják meg érdekeiket, és ezért egyaránt közösen kell gondolkodni a közművelődési, illetve a propagációs tevékenységen is.

Az embereket gyakran vonzzák az ismeretlen tájak, miközben a környékbeli községeket sem ismerik közelebbről, illetve azokat a lehetőségeket, amelyeket a szabadidő eltöltésére kínálnak. Ezért remélem, miután a kiadványt átlapozták, sokan nagyobb érdeklődést fordítanak majd a vidéki környezetre, megismerik a környéket, ahol élnek és felfedezik értékeit.

Azt gondolom, hogy a vidék természeti környezete és annak érdekességei egyben alapfeltételei térségünk látogatottságának és a vidéki turizmus fejlesztésének.

Az udvardi kistérséget (mikrorégiót) Nyugat-Szlovákia déli részében fekvő 15 község alkotja. Nyitra megyén belül szinte az összes Érsekújvár járásához tartozik, csupán egy község van a Komáromi járásban. A mikrorégió területe kb. 430 km², lakosságának száma kb. 25 000, átlagos tengerszint feletti magassága 193 m.

Mikrorégióink Szlovákia legmelegebb és legtermékenyebb mezőgazdasági területeihez tartozik, számunkra pedig a föld legszebb zugát jelenti.

Ezúton fejezzük ki köszönetünket mindazoknak, akik bármilyen módon hozzájárultak az összegyűjtött anyaghoz és segítettek e kiadvány összeállításában. Köszönet illeti az Environmentális Alapot is, amely 2015-ben a „Falu Felújítása Program” keretén belül pénzüsszeggel támogatta ennek az értékes alkotásnak a kiadását. Hiszek abban, hogy kiadványunk leköti figyelmüket, gazdagítja történelmünk ismereteivel, térségünk szépségeivel és sok szép pillanatot nyújt majd Önöknek.

Kellemes időtöltést, szórakozást és pihenést kívánok a gyönyörű mikrorégióinkban.

Ing. Branislav Becík, PhD.
Udvard és Térsége Társulás elnöke
Udvard és Térsége Helyi Akciócsoport elnöke
Udvard község polgármestere

ELÉRHETŐSÉGEK

Udvard és Térsége Társulás

ZSITVABESENYŐ

Ing. Timoranský Gábor
polgármester

Községi Hivatal Zsitvabesenyő
941 41 Zsitvabesenyő, 33 h.sz.
Tel.: +421 35 64 87 121
www.besenov.ocu.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 1 662

BÉNY

Bc. Čákvári Éva
polgármester

Községi Hivatal Bény
943 56 Bény, 107 h.sz.
Tel.: +421 36 75 99 101
www.obecbina.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 1 468

KISÚJFALU

Mgr. Geri Valéria
polgármester

Községi Hivatal Kisújfalu
943 41 Kisújfalu, 294 h.sz.
Tel.: +421 36 75 93 210
www.novavieska.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 722

PERBETE

Koša József
polgármester

Községi Hivatal Perbete
946 55 Perbete, Fő utca 113.
Tel.: +421 35 76 93 101
www.pribeta.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 2 901

BAROMLAK

Ing. Andrea Šulíková
polgármester

Községi Hivatal Baromlak
941 31 Baromlak, 46 h.sz.
Tel.: +421 35 64 85 126
www.branovo.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 600

BART

Ing. Hubáč Sándor
polgármester

Községi Hivatal Bart
943 55 Bart, 111 h.sz.
Tel.: +421 36 75 91 111
www.bruty.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 605

FÚR

Ing. Štěpánka Zacharová
polgármester

Községi Hivatal Fúr
941 36 Fúr, 27 h.sz.
Tel.: +421 35 64 99 004
www.obecruban.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 1 000

SZEMERE

Marián Kečkéš
polgármester

Községi Hivatal Szemere
941 32 Szemere, 345 h.sz.
Tel.: +421 35 64 50 010
www.semerovo.eu

A lakosság száma, 2014.12.31.: 1 430

CSÚZ

Ing. Ostródký József
polgármester

Községi Hivatal Csúz
941 35 Csúz, 244 h.sz.
Tel.: +421 35 6495 301
www.obec-dubnik.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 1 655

UDVARD

Ing. Branislav Becík, PhD.
polgármester

Községi Hivatal Udvard
941 34 Udvard, Fő tér 6.
Tel.: +421 35 64 84 079
www.dvory.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 5 163

KÜRT

Ján Téglás
polgármester

Községi Hivatal Kürt
941 37 Kürt, Sármellék utca 1036.
Tel.: +421 35 64 97 101
www.strekov.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 1 989

SZŐGYÉN

Vígh Gábor
polgármester

Községi Hivatal Szőgyén
943 54 Szőgyén, Fő utca 1117/1
Tel.: +421 36 75 94 101
www.svodin.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 2 517

KÖBÖLKÚT

Szőcs Ferenc
polgármester

Községi Hivatal Kőbölkút
943 42 Kőbölkút, Stampay János utca 1.
Tel.: +421 36 75 92 212
www.gbelce.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 2 220

JÁSZFALU

Ing. Miroslav Habara
polgármester

Községi Hivatal Jászfalu
941 34 Jászfalu, 303 h.sz.
Tel.: +421 36 75 92 391
www.jasovaobec.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 1 189

SÁRKÁNY

Székely Beáta
polgármester

Községi Hivatal Sárkány
943 42 Sárkány, 38 h.sz.
Tel.: +421 36 75 92 391
www.obecsarkan.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 386

UDVARD ÉS TÉRSÉGE TÁRSULÁS

Ing. Branislav Becík, PhD.
a társulás elnöke

Pukanec Angelika, *menedzser*
941 31 Udvard, Fő tér 6.
Tel.: +421 35 6484 234
E-mail: dvorykolie@stonline.sk

A lakosság száma, 2014.12.31.: 25 507

ZSITVABESENÝŮ

www.besenov.ocu.sk

Zsitvabesenyő a Duna menti síkságon fekszik a Zsitva folyó bal partján. Jelentős régészeti lelőhely, írásos emlékekben először 1075-ben említik mint királyi udvarnok birtokát, amikor egy részét a garamkövesdi apátság kapta meg. 1395-ben az egész község az apátság tulajdona lett, megszűnése után 1565-ben az esztergomi káptalan birtokába került. Zsitvabesenyő az első Csehszlovák köztársaság idején Bars vármegyéhez, később 1960-ig Surányi járáshoz, majd 1960-tól az Érsekújvári járáshoz tartozik. Falu tengelyét Udvardról Ohajra vezető út alkotja. Főúttal párhuzamosan folyik a Zsitva folyó. A község rendelkezik üzleti hálózattal, kulturális-, társadalmi- és sportlétesítményekkel, vendéglőkkel, egészségügyi központtal, postával, kiépített közúti-, víz-, gáz-, villany- és telefonhálózattal.

Község elnevezései: Villa Hudwordiensium Bissenorum (1075), Bescene (1209), Beseneu (1214), Besseneu (1262), Bessenow – Zsitvabesenyő (1773), Bešeňov – Zsitvabesenyő (1920).

A község sport szervezete a nyári időszakban rendszeresen szervez a helyi futballpályán labdarúgó mérkőzéseket az iskolacsapatnak, ifjúsági csapatnak, felnőtt csapatnak és a téli hónapokban az iskola melletti tornateremben asztalitenisz bajnokságokat, valamint teremfoci mérkőzéseket. A helyi Csehadok alapszervezete évente kulturális rendezvényeket szervez, legismertebb a kulturális programokkal egybekötött batyubál.

Gyermekek számára a játszótér nyújt pihenést, kikapcsolódást. A (Kéz)Művészeti Akciók Besenyőn 2014 nyarán kezdte el működését egy erre a célra kialakított magán alkotóműhelyben. Célja mindenekelőtt a helyi felnőtt- és gyermekkorú közösség aktivizálása, kreativitásra, igényességre, flexibilitásra való ösztönzése és nem utolsósorban a készségek és a tudás fejlesztése. A műhelymunkákat Vida Nikolett képzőművészeti és esztétika szakos tanárnő vezeti.

BÉNY

www.obecbina.sk

Bény az Érsekújvári járásában, a Garam jobb partján fekszik. Területén eredetileg két falu volt, Kis- és Nagybény, majd a 18. és 19. század fordulóján a két falut egyesítették és Bénynek nevezték el. Már a római uralom idejében nevezetes hely volt, mintegy előrse Pannóniának a barbárokkal szemben. Marcus Aurelius császár rendeletére e helyen táborerődöt emeltek. Nyomai napjainkig fennmaradtak. A császár Kr. u. 173-ban hosszabb időt töltött e táborerődben, s itt írta „Elmélkedései” I. könyvét. Szent István király Hont vitéz fia Bény-nek adományozta e területet. Innen ered a helység neve. Dűlőnevei közül érdekesebbek a Sáskavár, melyhez egy pusztító sáskajárás emléke fűződik; továbbá a Szentkúti dűlő, a hol a nép hite szerint Szűz Mária megjelent. A legenda szerint a kút vizét gyógyító erővel ruházta fel. 1964-ben tárták fel az 5. század közepéről származó kincsleletet – 108 arany solidust (pénzermét). Érdekesség, hogy az 1940-ben kibocsátott kétpengős és az 1946-ban kiadott százezer pengős pénzjegyek előoldalán a helybéli Rudas Valéria portréja található. Az 1940-ben kibocsátott ötpengős előoldalán a helybéli Csonka Julianna arcképe szerepel.

Bény az egyike azon hat falunak, melyek nem mindennapi népviselete a kurtaszoknya. Piros csizma tartozik hozzá. A néphagyomány szerint az esztergomi pásztorrendeletbe adta a szoknya megrövidítését, hogy láthassa az asszonyok, lányok bájait, lábait. Az asszonyok furfangosan a szoknyát a csípőnél ráerősítették a pruszlikra. Így a szoknya megrövidült, de hosszabb lett a derékrész.

BAROMLAK

www.branovo.sk

Baromlak a Garammenti hegyvidék nyugati lejtő részében, a Zsitva folyó völgyénél terül el. A község katasztrális területe 1730 hektár, ebből 1527 hektár a termőföld.

Térsege már a kőkorszakban, majd az eneolit, későbbi bronzkor, hallstatt, latén és a római birodalom idejében is lakott volt. A község nevét először 1325-ban Baromlak formájában említik. Az elnevezés eredete a török nyelvből származik, amely valószínűleg települést, pásztorok lakóterületét jelenti. A történelem során a falut több nemes család birtokolta: például a 12. században a Szemerei család, a 16. században a Szentmihályi és a Kürthy család, a 17. században az Izdenczi, Csery, majd a 18. században a Bajczi és a Plathy család.

A község neves személyiségei közé tartoznak:

Kalina Jozef – restaurátor. Több száz kisebb-nagyobb értékes történelmi műemléket újíttott fel és mentett meg munkájával.

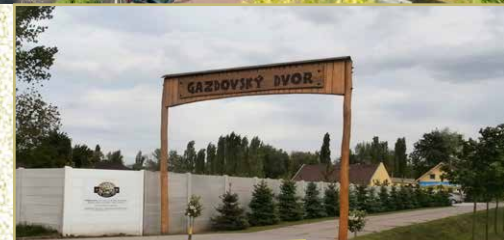
Demo Ondrej – népzenekutató. Ismert szerzője és műsorvezetője a „Népzene kincseskamrája” című rádió-sorozatnak. Alapítója, és 1976-ban az első művészi vezetője a Szlovák Rádió népi hangszerek zenekarának.

Becík Dušan – építész-mérnök. Hegymászóként részt vett a Himaláj expedíción, ahol 1988.1.28-án a Mt. Everesti csúcstról lejövet életét veszítette.

Nagy Henriett – teniszező. Számos versenyen vett részt világszerte, első helyezést ért el a WTA és az ITF több versenyén.

A község területén Gazdaudvar található, amely az agroturizmust szolgálja, szabadidejüket kellemesen eltölthetik itt az állatkedvelő látogatók és turisták. Megismerkedhetnek a helyi szakácsművészet titkaival, válogathatnak a helyszínen elkészült ételekből, s egyben megvásárolhatják azokat.

BART

www.bruty.sk

Bart a Duna menti síkságon, az Alsó-Garam mentén, Párkánytól 20 km-re az érsekújvári járásban fekszik. A határ területe 2063 ha. A település tengerszint feletti magassága 154 m. Kataszterében két patak folyik, amelyek hajdanán a halastavat táplálták friss vízzel. A tó ma sajnos gazdátlan és le van engedve. A 80-as években a szövetkezet fúrásokat végeztetett és 70-74 °C fokos termálvizet találtak. Iskola és óvoda működik a településen, összevont osztályokkal. A kultúrház a „Z akció” keretén belül épült és 1983-ban volt átadva. A többfunkciós épületben kapott helyet a községi hivatal is.

A községet 1223-ban Buruth néven említik először. Ekkor a Barti család tulajdonában volt. A 13. század végén Burth, később Borth (1342), Boorth (1346), Barth (1773), Bart (1863) volt a falu neve, majd 1948-tól Bruty, magyarul Bartnak nevezik. Pecsétjén az érsekiség védőszentje, Szent Adalbert látható. A püspöki jogart nem tartja a kezében, hanem a háta mögül emelkedik ki három kopjával együtt. A pecsét lenyomatai 1846-ból és 1856-ból maradtak fenn írott dokumentumokban. Az újabb pecséteken már nem szerepel Szent Adalbert képe. Kéménd, Bény, Garampáld (Páld), Kőhidgyarmat, Kisgyarmat és Bart községeket a viseletük foglalja néprajzi-kulturális egységbe, és az újabb szakirodalom „kurtaszoknyás hatfalu” névvel illeti.

A temető bejáratát Székelykapu alkotja, amelyet 1998-ban állítottak. E. Cs. Kocsis tatai faragómester munkája. Bart első írásos emlékének 775. évfordulója alkalmából a Magyarországi Bajna község ajándékozta a falunak.

CSÚZ

www.obec-dubnik.sk

Csúz község a Duna menti síkságon fekszik, a hegyes- dombos Garammenti vidék nyugati részén. Határának nyugati fele fővennyel borított, keleti fele pedig a dombvidék hátán terül el. A közelben akác és tölgyerdők találhatók.

A község határa már a régi időkben is lakott volt, erről tanúskodik a sok régészeti lelet. A legrégebb értékes leletek a csiszolt-kőkorszakából származnak, a csigavonalas építészeti elemeket (volutakultúrát) alkalmazó településről.

A mai községet először 1236-ban említik Chus néven. Eredetileg királyi birtok volt, s a Szemere nemzetségbeliek birtokolták. Később az ehhez a nemzetséghez tartozó Chúzy nevű Sándor kapta. 1394-ben a falu Chuz néven szerepel. 1876-ban kolera járvány, 1914-ben fekete himlő pusztított a faluban. 1948-ban a falu nevét Dubníkra változtatták. 1869-ben 1807 lakosa volt a községnek. A legtöbb lakos 1961-ben élt itt: 2528 lakost számlálva. Csúz községben jelenleg 1664 lakos van bejelentkezve.

Csúz község neves személyisége *Sötér Kálmán*, (szül. 11.10.1834 Csúz – 15.09.1915 Nyitrakoros) méhész, méhészeti szakíró.

UDVARD

www.dvory.sk

Udvard lakossága létszámával Szlovákia legnagyobb községeihez tartozik. A Zsitva folyó bal partján terül el, 7 km-re a járási várostól, Érsekújvártól. A község területe 6385 ha.

A község Dél-Szlovákia legrégebbi településeihez sorolható. Első írásos emléke 1075-ből származik, neve latinul van bejegyezve mint „Villa Hudvordiensium super aquam Sitou” – magyarul Az udvarnokok települése a Zsitva folyó felett. A Dvory nad Žitavou hivatalos szlovák nevét 1927-ben kapta.

A 11. században az uralkodó a Zsitva folyó gázlójánál Udvardon bevezette a kötelező révvám díjat, ebben az időszakban építették fel az első templomot is. Udvard a királyi kúriákban szolgáló udvarnokok után volt elnevezve. A település első lakói az ú.n. Pecsenegi törzs leszármazottjai voltak. A mai község területe négy település összevonásával jött létre – Hudvord, Huba, Pazman és Vadkert. 1228-ban tört ki az udvardi udvarnokok és jobbágyok lázadása az apátság által megszabott magas adók ellen. Ez volt a középkori Magyarország első jobbáglázadása. 1429. október 2-án a magyar király és a római császár Udvardot várossá emelte Nagy Udvard Mezőváros névvel. A járást 1923-ban megszüntették. 1441-ben a királytól pallosjogot nyert. Az Udvardi járáshoz, amely a Vág és Duna folyókig terült el, 23 község és 11 major tartozott. A virágzó községnek nagy veszteséget jelentett a török megszállás és a két világháború időszaka. A háborúban elesett katonák neveit a falu központjában elhelyezett emlékmű őrzi.

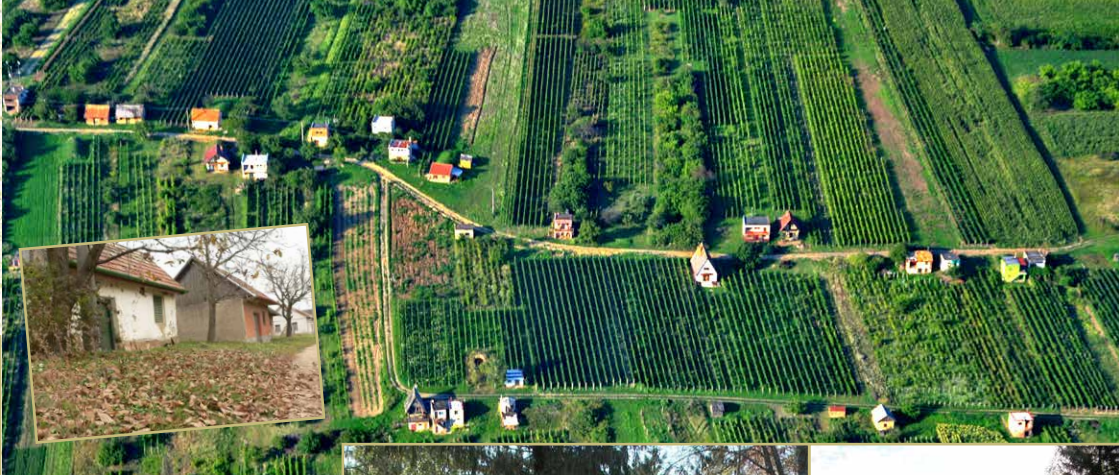

KÖBÖLKÚT

www.gbelce.sk

Köbölkút a Duna és a Garam választóvonalán, dombos vidék déli nyúlványán terül el.

Az őskorban és a középkorban sűrűn lakott település volt, ezt bizonyítják a korabeli iratok és ásatási leletek. A lineáris kerámiai népművészet elemei Szlovákia délnyugati részére Észak - Magyarországról kerültek át. A Krisztus előtti 4. században ezen a vidéken az időjárás jellege alapvetően rosszabbra fordult. Talán ezzel is magyarázható, hogy ebből az időből nincsenek a faluban településre utaló nyomok. A „Kő kút melletti telep” 1001-ben I. István király tulajdonát képezte. A telepnek a XI. században megnőtt a jelentősége, mert rajta keresztül vezetett az akkor fontos kereskedelmi út, az ún. „só út”. A „kőkút” mellett létrehozták a királyi gazdasági majort. A XIII. században a kő kút mellett fekvő községet röviden Köbölkútnak nevezték. A községről szóló első írásos megemlékezés 1233-ból származik, mint Cubulcut, együtt említve Péter főnádor nevével (Peter comes de villa Cubulcut). Köbölkút életében a 19. sz. derekán igen fontos esemény volt a Budapest-Pozsony-Bécs közötti vasútvonal építése. Ennek munkálataival 1851-ben jutottak el Köbölkútig. Falunk jelentős utazási csomópont lett.

Köbölkút község legjelentősebb egyénisége Stampay János, a helyi igazgató - tanító és kántor volt. Bámulatos tevékenysége a tanítás és a zene mellett az irodalomra is kiterjedt, főleg az erkölcsnevelő, szépirodalmi és a történeti művekre. 1895-ben kiadta énekgyűjteményét, amely kedvelt olvasmány lett. Ezért a munkájáért XII. Leo pápa 1902-ben „Croce di benemerenti” érdemrenddel tüntette ki. A könyv pontos címe: Katholikus egyházi énekek, imák és temetési szertartások.

JÁSZFALU

www.jasovaobec.sk

Jászfalu a Duna menti síkságon Érsekújvártól keletre 19 km távolságban a Garammenti hegyvidék nyugati részén fekszik. Tengerszint feletti magassága 154–284 m, katasztere 1992,9 ha.

A község első írásos emléke 1434-ből származik, „Tykeresnyek aliter Jaszafalu” néven említik. A település a domboldal körül, a mai község északi oldalán terjeszkedett. Lakossága mezőgazdasággal és szőlőtermeléssel foglalkozott. Mezőgazdasági jellemét a község mindmáig megőrizte.

A felújított kulturális jellegű épületben községi múzeumot hoztak létre, ahol helytörténeti kiállítás látható. Helyet kapott itt a községi könyvtár is, könyvkínálatából válogathat a gyermek- és felnőtt olvasó egyaránt.

A községen keresztül patak folyik és szép természeti környezetben van a helyi halastó, amelyet a halászokon kívül a község közeli környékének lakosai is látogatják. A gyönyörű természet, főleg a Jászfalu-Szőlőhegy falurészen, sok lehetőséget kínál látogatóinak szabadidejük eltöltésére kellemes vidéki környezetben. A község központjában a felújított park területén játszótér van kiépítve a gyermekes családok részére. A helyi Agrocontract cég tejfeldolgozó farmja mellett működik a Lovas Klub. A község sportéletéről a helyi Sokol Sportklub gondoskodik.

KISÚJFALU

www.novavieska.sk

Kisújfalu község az Érsekújvári járás szívében terül el. Területe 1760 hektár. Tengerszint feletti magassága 135 méter. 250 lakóházában összesen 721 lakos él. A községhez tartozik Arad és Réva település is. Nemzetiségi összetétele: 89 % magyar, 11 % szlovák. A lakosság döntő többsége református vallású, kisebbik része a katolikus, baptista és evangélikus vallást képviseli. A lakosság nagy része szőlőtermesztéssel és mezőgazdasággal foglalkozik. A községnek szántóföldjei és erdői vannak.

2004-ben nyitották meg a Faluházat, amelyben Gulyás Lajos emlékszobája van berendezve. Ebben az évben volt megépítve a szabadtéri színpad is a község háza udvarán.

Az első írásos emlék 1233-ból származik, egy adásvételi szerződésben említik a községet, akkor még „Ösztövér” néven. 1437-ben „Újfalú” néven emlegetik, 1601-ben már „Kisújfalu”-ként szerepel. Mai hivatalos nevét az I. világháború végén kapta. A község igyekszik megőrizni hagyományait, népszokásait, a falusi élet értékeit, adottságait.

PERBETE

www.pribeta.sk

Perbete a Kisalföld keleti peremén a Duna, a Vág és a Pozsonyt Párkánnyal összekötő vasútvonal által bezárt térségben fekszik, a Dunától mintegy 30 km távolságra. A község területe 237 ha. A 2014-es statisztikai adatok alapján a községnek 2901 lakosa van.

A község nevei: Perbethe (1312), Villa Perbete (1337), Perbet (1664), Pörböte (1715), Perbete (1720), Pribeta (1948). Nevével oklevelekben először 1312-ben találkozunk, amikor Csák Máté emberei feldúlták a falut. Perbetének vára is volt, de a török időkben elpusztult. Nevét a Mihályvár nevű település őrzi.

A háború után a község nemzetiségi összetétele megváltozott. Az 1945-ben kiadott Kassai Kormányprogram alapján a község magyar lakosság egy részét Csehszlovákia területére deportálták, majd a csehszlovák-magyar lakosságcsere egyezmény értelmében 175 családot telepítettek Magyarországra, helyükre pedig szlovák betelepültek érkeztek Békéscsabáról és környékéről. Az utolsó népszámlálás adatai alapján a lakosság 73,7%-a magyar, 25,2%-a szlovák és 1,1%-a más nemzetiségű.

A falu életében a legnagyobb fejlődés az 1970-es években következett be. Kedvező feltételek nyíltak a lakásépítésre, közutak és intézmények épültek.

A községben van két iskola, szlovák és magyar tanítási nyelven, óvoda szintén szlovák és magyar tanítási nyelven, egészségügyi központ, gyógyszertár, bevásárló központ, számos kisebb magánbolt, kultúrház, sportcsarnok és stadion két pályával. A Szentháromság római-katolikus templommal szemben, a hajdani katolikus iskolában került berendezésre az állandó néprajzi kiállítás. A kiállítás bemutatja a régi perbetei paraszti élet tárgyait, munkaeszközeit, illetve a hajdani perbetei közösségi élet emlékeit. A kiállítás anyagát gazdag fotókiállítás is kiegészíti.

FÜR

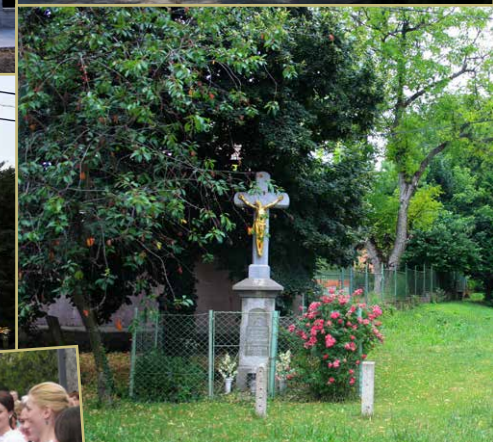
www.obecruban.sk

A község határa a Garam dombvidékének nyugati részén, a Párizs patak felső folyásánál fekszik. Katasztrális területe 1611 ha. A községet először Fyur néven említik 1268-ban. Az esztergomi érsekséghez tartozó települést 1270-ben a komáromi várbirtokhoz csatolták. A község történelmi leírása említi Csák Máté seregének támadását a lévai vár ellen a 14. század első negyedében, az 1440–1451-es években a községen áthaladó Jan Jiskra seregét, valamint török háborús időket, főként az 1552-es évet, amikor a község kihalt. 1704–1710-es években a kuruc-labanc harcok is feljegyzésre kerültek, úgyszintén a II. világháborús harcok, melyek összefüggtek az 1945 február 17-én történt Súdwind hadművelettel.

A község nevei: Fyur (1268), Fyr alia denominatione Fyrmonya (1397), Fűr (1773), Fyr (1927), Rúbaň, tehát Fűr (1948).

A község neves személyiségeiként tartjuk számon Lévárdy Ferencet, aki 1885-től 1916-ig katolikus lelkészként tevékenykedett a községben és Štefan Peticet, a Jézus-társaság tagját, amatőr festőt, aki az itteni szeretetházban élt 1960-tól egészen haláláig, azaz 1972-ig.

A Tájházat Tamašek Zoltán a lakosok segítségével rendezte be saját ingatlanja területén. A látogatók elé tárul a régmúlt korok világa, őseink használati tárgyai, szerszámok, ruházatok, ágyneműk, lótartrási kellékek, régi lámpák, tulipános láda, stb.

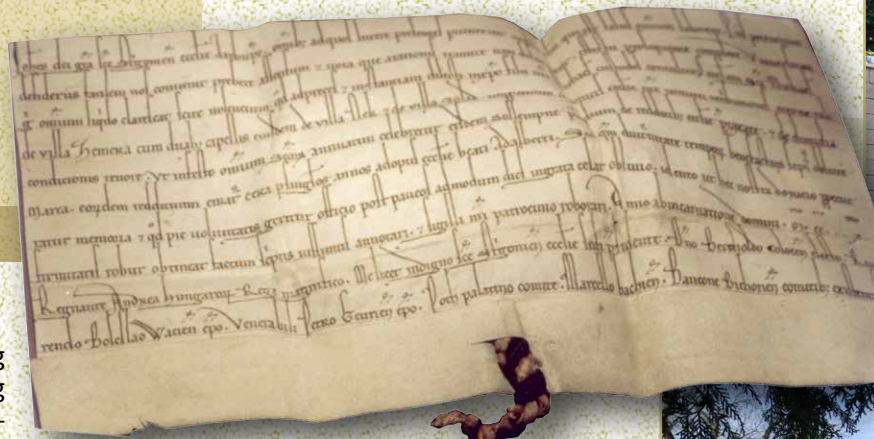
SZEMERE

www.semerovo.eu

Komárom-Szemere a Duna menti síkságon, a Garammenti hegység nyugati szélén fekszik, 140–225 m tengerszinti magasságban. A község területén talált legrégebbi régészeti lelet a Krisztus előtti 4–7. századba sorolható (hallstatt-latén). Első írásos emléke 1210-ből származik, „Ecl. S. Michaelis de villa Scemera” néven említik. Történelmi pecsétje 1775-ből van. A község katasztere 2341 ha.

Komárom-Szemere része a Vörös major település is. A község központjában kultúrház, községi könyvtár, tűzoltószertár, posta és patikával ellátott egészségügyi központ található. A kilenc osztályos alapiskolának étkezdéje, teljes felszerelésű tornaterme és sportpályája van. Az óvoda két osztállyal működik és a gyermekek egészséges fejlődését figyelembe véve van az óvoda területe kialakítva. A községben teljes víz- és gázvezeték van kiépítve. Az ártézi kutakból minőségi ivóvíz folyik. A község része a szemerei halastó, a baromlaki patak, és a volt téglagyár területe, amely védett lelőhelye a téglagyártási agyagnak. A futballklub pályája feletti dombon állt valamikor a szlávok települése a „Hradište”, ma Váras néven ismert. Az 1777-ből származó zsidótemető alatti részen található a tavacska forrással, amely soha nem fagy be.

A község jeles személyiségei: *Vdp. Adamovich Imrich* (1843–1920) lelkész, régész, történész; *Vdp. Kršák Anton* (1769–1828), a Szlovák Tudós Társaság tagja; *Vdp. Chovanec Štefan* (1840–1878), a szentmártoni Matica slovenská, a Kláštor pod Znievom-i katolikus gimnázium alapítója és a nagyszombati Szt. Béla Egyesület vezetőségi tagja; *Vdp. Zaklukál Ján* (1807–1871), a helyi elementáris iskola, valamint a Szemerei Földtulajdonosok Egyesületének alapítója.

KÜRT

www.strekov.sk

Kürt község a szántóföldeken talált tárgyi bizonyítékok szerint már az őskortól folyamatosan lakott volt, első írásos emléke viszont csak a gamszentbenedeki apátság alapítólevelében található, amely 1075-ben íródott. Az évszázadok során a krónikák említik mint „Szentamáskürt” és „Érsekürt”. A törökidő idején az összeírás teljesen kihaltan írja a helyet. Majd újra élő falu, de az 1700-as években földrendés és két tűzvész is pusztítja. Ezután az esztergomi érsekség földbirtoka, majd a távírdás szakma legjobbjainak faluja lesz. A nagy magyar kárpát-medence első ilyen hálózatát kürtiek építették. Ennek szimbólumai a falu nagy címerében is megtalálhatók. Trianon után már Kert a hivatalos elnevezés, 1948-tól pedig Strekov.

A község jelenlegi területe 4105 hektár. A lakosság száma a legutóbbi népszámlálás szerint 2086 lakos, ebből nemzetiség szerint 89% magyar, hitvallás szerint 95% római katolikus. A község határa a bőven termő szőlőhegyekkel Szlovákia legjobb bortermelő vidékeihez tartozik.

Legnevesebb lelkipásztora *Majer István* volt, akitől a falu első helyrajzi és néprajzi írott forrása, valamint a falu egyszerű népének identitástudata származik. Nevét a cserkészcsapat őrzi. A község jeles nyelvész tudósa volt még *Dancsi József Villebald OSB*, nevét a könyvtár viseli.

SZÓGYÉN

www.svodin.sk

Az Európa Díjas Szógyén Község a Garam alsó folyásától nyugatra, a Dunától északra, Dél-Szlovákia egyik festői szépségű zugában terül el. A község első írásos emléke – Scheuden néven említik – 1156-ból származik. A tatárok kivonulása után 1242-ben a falu Német- és Magyarszógyénre oszlott a lakosság nemzetiségi összetétele alapján.

A kettéosztott település újraegyesítése a 19–20. század fordulóján következett be. Az 1971-ben, a község területén végzett régészeti kutatások bebizonyították, hogy már a kőkorszakban is lakott volt a település. A sírokból származó leletek időszámításunk előtt negyedik évezredre utaló, emberi alakú (antropomorf) vázaszerű edények formái és eszmei világa a nőiességgel azonosul. Szógyént fekvése, klímája az ország legjobb szőlészeti területei közé sorolja.

A XX. század eleji mindennapi falusi élet, népszokások, hagyományok világáról a Régészeti Múzeum és Tájház ad bővebb információt a látogatóknak.

A régészeti múzeumban két állandó kiállítás mutatja be a község – nemzetközi jelentőségű lelőhelyek közé sorolt – figyelemre méltó történelmi múltját az őskor fiatalabb szakaszától kezdve a törökkori háborúk után időszakig (kr. előtt 4800 – kr. után 17. század).

SÁRKÁNY

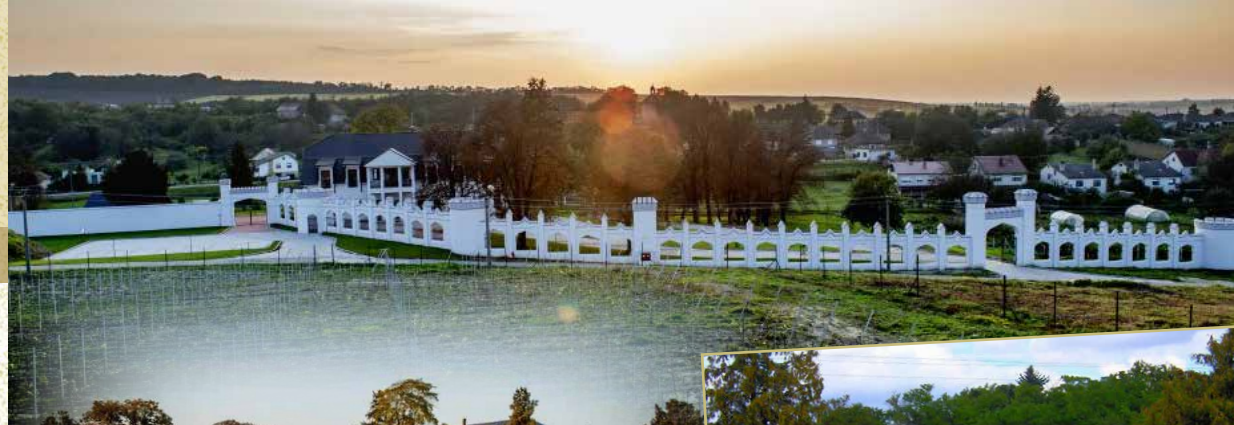
www.obecsarkan.sk

A község Párkánytól északnyugatra 17,5 km távolságban a garammenti dombos vidék délkeleti nyúlványán terül el. A határvonal északi részét a Párizs patak mocsaras talajai alkotják. Sárkányfalva 1976-ban Sárkány és Gyiva egyesítésével jött létre. A község mai területe 1364 hektár.

Sárkány első írásos említése 1247-ből származik, amikor IV. Béla magyar király Bechend nemesnek Sárkány nevű földet adományozott. Az adománylevel szerint Béla és Köbölkút helységek között feküdt. A 16. századig a Sárkány család, majd több nemes család birtokolta. A 18. században a Gyulay, Koller, Bertók és a Baldacci család tulajdona volt, majd a 20. században a Boronkay család volt Sárkány földbirtokosa.

Gyiva helységet 1247-ben említik először Gva néven. Nemesurak birtokolták, köztük a Zovarda, Pogány és Gyiva család. 1570-ben a Török megszállás idején a földeket Német Szőgyén lakosai művelték Gyiva határában, majd 1664-től Sárkány lakosai. 1720-tól Gyivához tartozott Macskás puszta is. 1787-ben a Majthényi, Baldacci, Pálffy és más nemes család tulajdona volt. A 19. század végén a falu telkein M. Hartmann gazdálkodott.

1858-ban a két település közös iskolát épített. 1938 és 1945 között mindkét falu Magyarország része volt. Sárkány és Gyiva községek 1945. március 26-án szabadultak fel a német megszállás alól. 1949-ben Sárkányon megalakult az első egységes földműves szövetkezet (EFSZ) 130 taggal, Gyiván 1954-ben 45 taggal. 1966-ban Sárkány, Gyiva, Béla és Libád EFSZ-it egyesítették, mint Egyetértés EFSZ, székhelye Libád község lett, amely a mai napig működik és több családnak is megélhetést biztosít.

Kulturális emlékek

Zsitvabesenyő legértékesebb emlékműve a *Szűz Mária Születése* római katolikus templom 1745-ből. 1809-ben átépítették, majd 2000 és 2003 között teljesen felújították. A templomudvarban látható az *1. és 2. világháborúban elesett katonák emlékműve*, valamint a *kitelepített családok tiszteletére épült emlékmű*.

A román stílusú templom **Fűrön** valószínűleg a 13. század végén épült. Az új, neoromán stílusú *Szent Imre* nevét viselő *római katolikus templom* építéséhez 1908-ban kezdtek hozzá. A templombelsőt gyönyörű festmények díszítik, mint például a kenyérszaporítást ábrázoló secco, a Szent Imre imádkozását megőrkítő barokk fal-festmény a 18. századból, az oldalsó Jézus Szíve oltár valamint a vörös márványból készült keresztelő kút.

Nevezetes emlékműve **Baromlaknak** a homokdombos sziklán álló *Szt. Anna barokk templom*, amely 1739-ben épült. A templom közelében a *Lurdeszi Szűz Mária kápolna* látható és az *1. és 2. világháborúban elesett katonák emlékműve*.

Barton a templomot 1793-ban építtette Battyhány József esztergomi hercegprímás. A II. világháborúban teljesen elpusztult. Lakossági összefogással újraépítették és 1960. szeptember 17-én tartották az első szentmisét az új templomban. A templomkertben a *Kálvária* 15 keresztúti állomásainak kiskápolnái vannak elhelyezve, valamint a műköből készült *Szt. Háromság szobor*. A falu területén 9 keresztfeszület, *szt. Nepomuki János*, *szt. Vendel* és a *szt. János szobor* van kihelyezve.

Csúz község a térségben úgy ismert, mint a kastélyok és kúriák faluja. Az első helyen szerepel a néhai *Csúzy család kastélya*. A törökök kiűzése után Csúzi Pál 1680 körül hozzáfogott egy L. alaprajzú földszintes kastély építéséhez. A kastély fénykorát Csúzi Imre idelében élte meg. A II. világháború után a kastély hanyatlásnak indult. 1998 őszén a lepusztult, már bontásra ítélt kastélyt magvásárolta a Komáromi KT könyv- és Lapkiadó, és elkezdődött az épület felújítása. 2002-ben a kastélyt belyegyezték a védett műemlékek közé. A kastély egyes helységeiben látható a felvidék nagyjainak teljes alakos szobor kiállítása.

Szemere legértékesebb műemléke az 1712-ben épült római-katolikus *Szűz Mária templom* falaiban beépített *Római tábla* (Kr.u. 229-ből). A *szt. Nepomuki János* és *szt. Flórián* szobrokat 1836–1868-ban állították. 2005-ben szentelték fel *szt. Szűz Mária*, a község védőszentjének szobrát. Az öreg harangláb három haranggal 1838–1840 között épült. Az *1. és 2. világháborúban elesett katonák tiszteletére emlékmű* áll a községben.

Az 1783-ban átépített *református templom* jelentős kulturális emléke **Kisújfalunak**.

Köbökút történelmi és kulturális emlékei közé tartoznak a római katolikus templom, melyet 1747-ben újítottak fel, ill. az egyedülálló „*Krisztus levétele a keresztről*” c. szoborcsoport a helyi temetőben. A szőlőhegyre vezető út mellett található a *kálvária* 13 stációval és 3 kereszttel.

Az **Udvard** határában található **Kálvária** a falu egyik legjelentősebb történelmi emléke, melynek *haranglába* a falu címerében is megtalálható. 1309-ben egyházi zsinatot tartottak itt, ekkor rendelték el az esti Úrangyala harangszót. Ez annak idején országos rendelkezés volt, a szokás viszont máig fennmaradt. *Kesseleőkeői Majthényi Adolf* udvardi plébános kezdeményezésére 1855-ben *Szent Márton vértanú dombján* elkezdődött a Kálvária építése önkéntes udvardi és környékbeli hívők segítségével. 5 évi építkezés után 1860. szeptember 16-án kb. 30 000–40 000 hívő részvételével avatták fel a Kálváriát, mely hamarosan búcsújáróhely lett. Jelenleg nemzeti műemlékként van nyilvánartva, ugyanúgy, mint a római katolikus *Szt. Adalbert templom*. A falu központjában található építmény a 18. sz. második feléből származik.

Szógyén domináns épülete a barokk stílusban épült *Nagyboldogasszony római katolikus templom* MagyarSzógyén és NémetSzógyén képzeletbeli határán fekszik. A templom nem csak nagyságában tűnik ki a környékbeli templomok közül, de belső freskói, szobrai, oldalaltárai is rendkívülivé teszik.

Perbetén a *Szentháromság római-katolikus templom* 1733-ban épült barokk, majd klasszicista stílusban. Kapuja felett a 18. századból származó magyar címer látható. A templom kertjében található 1788-ból a *rokoko-klasszicista Mária oszlop* és az *első világháború halottainak emlékműve*. Figyelemre méltó műemlék a községtől délre található *kálvária* komplexum. Ezen a helyen állt egy remetelak, majd 1762-ben a remetelak mellett felépítették a *Szűz Máriának szentelt kápolnát*.

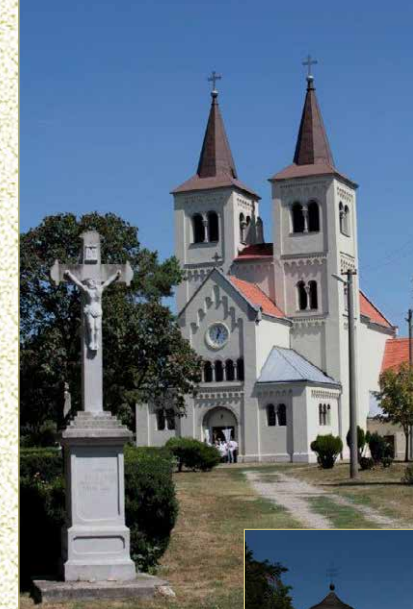

Jászfalu legértékesebb emlékműve a *szt. Mihály arkangyal római-katolikus kápolna* a helyi temetőben található. Eredetileg *szt. Lőrincnek szentelt kis templom* volt ez a 13.

század elején, majd alapjaira építették fel a jelenlegi kápolnát egy klasszikus falazott haranglábbal. Az római-katolikus templomot 1938-ban építették fel és *szt. Lőrincnek szentelték*.

A *Mindenszentek temploma Kürtön* eredetileg egyhajós volt, 1932-ben átépítették háromhajósá. Kültéri keresztetek, védőszentek szobrai és emlékhelyek sora mellett *két* épített *kálváriája* is van a falunak, a temetőben és a *Cigléd kegyhelyen*. *Két kápolnát* köt össze a *ciglédi keresztút*. Háborús hőseink és első írásos emlékünkel együtt nemzeti múltunkat is őrzik a falu közepén állított *Turul emlékmű* a *millenniumi haranglábbal*.

Bény román stílusú *Szűz Mária tiszteletére szentelt apátisági temploma* 1217 körül épült. Előtte áll a 12. századi, a *Tizenkét apostol tiszteletére szentelt körtemplom*. A községet félkörben a *Garamig kétsoros őskori sánc* övezi. Itt vannak egy *12. századi kolostor romjai*, melyet a törökök pusztítottak el.

Sárkány kisebb település, de történelmi múltját számos emlékmű gazdagítja. A 19. századból származó kastély maradványai, kőfalai európai szinten egyediek. A Köller család által 1827-ben felépített kastélyt teljesen átépítették és jelenleg mint szálloda működik. A község értékes emlékműve a *Szűz Mára Születése római katolikus templom* 1810-ből. A temetőben a későbarokk *Pieta szobrot keresztel* a 18. század második felében állították. Ma a kulturális műemlékek közé van bejegyezve.

Természet

Zsitvabesenyő főúttal párhuzamosan Ohaj irányából Udvard fele folyik a Zsitva folyó. A folyó közelében található a kavicsos, amely kellemes kikapcsolódásra kínál lehetőségeket.

Udvard község szélén kavicsbányák találhatók, ezekből néhány magántulajdonban van. A lakosság és a környékbeli látogatók kedvelt halászerülete. Az 1. sz. kavicsbányán évente halászbajnokságokat és nemzetközi duatlon, illetve triatlon versenyeket rendeznek.

Baromlak környékét részben erdők alkotják – akácfák, kőrisfák, fenyőfák, tölgyfák és bükkfák vannak többségben. A községen át kis patak folyik. Északi részében a falunak 19 hektáron van kiépítve a víztározó, amelyből a közeli szántóföldeket öntözik.

Csúz község területén két halastó is található, a régebbi tenyésztési halastónak van minősítve. Az újabbik halastávon sport halászati tevékenység folyik.

Köbölkút határvidékének északi része, a Párizsi-csatorna mocsaras talajának köszönhetően, náddal benőtt. A falu különlegességéhez tartozik a környező nádas állat- és növényvilága, amelyben védett növény- ill. állatfajok sokasága él. A községet déli és részben nyugati irányból gazdag lomblevelű erdő övezi. Európában kevés olyan település van, melynek területén olyan gyönyörű és változatos mocsár található, mint a Párizsi Mocsarak Természetvédelmi Terület a kilátótornyával, egyedülálló növény- és állatvilágával, mely az UNESCO kulturális örökség része. 184,05 ha területet foglal magába. A terület ornitológiai kutatások helyszíne.

Perbete a Garam-menti dombvidék dél-nyugati nyúlványa területén fekszik. Legmagasabb pontjai a Gurgyal hegy (188 m), az Előhegy (156 m), a Remete Kápolna (168 m). A dombok lábánál vízvezető csatornák, völgyek alakultak ki. Ilyen völgy volt az egykori Menyecskevölgy, amelynek területét homokos talajt kedvelő növények borították be egykor. A földműves szövetkezet a 70-es években a táj természetes szerkezetét teljesen megbontotta, a domboldalba teraszosan szőlőt telepített, a völgy bejáratához pedig öntözés céljából víztárolót alakított ki. Természetileg értékes a község belterülete előtt lévő kápolna területe. Találunk itt nyári tölgyet, őszi kikiricset, tavaszi héricsset és több védett növényt.

Fűr határának szélén a halastónál fűzfaliget van. A község belterületén 5,77 hektáros tájkertszerű park maradt fenn, amelynek része a kastély. Az egész terület magántulajdonban van.

Kisújfalu legnagyobb védett területe, a 184 ha fekvő „Párizsi Mocsarak” Nemzeti Természetvédelmi Terület. 1990-től a Ramsari egyezmény által besorolást nyert a fokozottan védett mocsarak közé. Több mint 100 fajta, többnyire víz közeli madár élőhelye. Megtalálható itt emlősök közül a vidra és a patkányfejű pocok, a kétélűek közül a pettyes-góte, vöröshasú unka és több békafaj is. A község második védett övezete a „Párizs patak völgye”. Védett terület 103 ha, Kürt községgel közös. A terület 3200 m hosszú és kb. 250 m széles. A harmadik természetvédelmi terület a község szőlői fölött 9 ha elterülő „Somlyó hegy”. 1964 óta számít védett területnek, nagyon értékes és ritka xerotherm növények és élőlények találhatók itt. A falu kataszterében a „homokos” jelentős paleontológiai lelőhely, számos őstörténeti lelet, gerincesek, emlősök maradványai bukkannak elő a tárlatok során.

Kürt község határában húzódik a Párizsi Mocsár Természetvédelmi Terület egy része, mely az énekesmadarak élőhelyeként náddal benőtt mocsaras tulajdonságával európai jelentőségű a maga nemében. Értékes madárvilágából említjük a poszátákat és a barkóscinegét, valamint a fülemülesitkét. Új rovarfajt is fedeztek fel a mocsárvidék területén, de halak, kétélűek, emlősök széles skálája is megtalálható benne.

Kulturális és társadalmi tevékenység

ZSITVABESENYŐ

A zsitvabesenyői Csemadok alapszervezete 1949-es megalakulása óta folyamatosan működik. A szervezeten belül munkálkodik a színjátszó csoport, citeracsopot, „Tallós” éneklőcsoport, mazorett táncosok, nyugdíjasok éneklőcsoportja a „Szépkorúak”, valamint az ifjúsági citeracsopot. A községben 2014-ben alakult cserkészmozgalom, amelyben a község iskolás tanulói és szülei fejtik ki tevékenységüket, közös programokat, kirándulásokat, játékdélutánokat szerveznek.

BÉNY

A Bényi Falunapokat minden év augusztus második hétvégéjén szervezik. A nyár beköszöntét Gyermeknapkal ünneplik meg a községben, de a jubilánsokat és az idősebb lakosokat is megtisztelik. A Szent Kutacska zárandokhelyen rendszeresen évente kétszer tartanak misét.

BART

A községben a kulturális és társadalmi életet szervezetek irányítják. Az Új Nő Klub különböző előadásokat, programokat szervez a lakosok számára. A 60 éves múlttal rendelkező TJ Bruty sportszövetség (1954-ben alakult) jelenleg is kellemes időtöltést biztosít a sportkedvelőknek. A község társadalmi életébe a Prameň-Forrás vadásztársaság is bekapcsolódik. **A Csemadok helyi szervezete hagyományőrzéssel foglalkozott, jelenleg viszont nem működik.** A pi-henni vágyókat Bart községben parasztházak várják, melyeket egy magyarországi vállalkozó újított fel. Kulturális események a községben: Nyugdíjas találkozó, Gyereknapi, Falunapi, Téli ünnepség.

KÖBÖLKÚT

Köbölkúton az 1848-as forradalom és szabadságharc emlékére szervezik meg az év elején a Tavaszi emlékhadjárat c. rendezvényt. A terep motor-verseny a Vörex Team együttműködésével van megszervezve. A község azon régió része, ahol egész évben legtöbb a napsütéses órák száma, illetve olyan szőlőtermelő vidéken fekszik, ahol kiváló minőségű szőlő terem. A Borverseny március végén évente kerül megrendezésre, szervezője a Köbölkúti Szőlész- és Bortermelő Társaság. A Falunapokat július utolsó hétvégéjén tartják.

BAROMLAK

Baromlak legjelentősebb rendezvényei közé a Falunapi ünnepségek és a már hagyománnyá vált községi disznótör tartozik. Gyermeknapkor a Gazdavidvar nyitott napon várja látogatóit, a színes programok mellett birka- és tehéntejből készült minőségi termékeket, illetve hústermékeket árusítanak.

SZŐGYÉN

Szőgyén községben évente szervezik meg a „Pató Pál Napok” című rendezvényt, ahol az európai partnerek kulturális programja tovább erősíti a határon átvélő barátságot Tatával (HU), Pińczóval (PL), Bystricével (CZ).

CSÚZ

A Nefelejcs népdalkör 2002-ben alakult helyi asszonyok és lányok összefogásával, jelenleg hét állandó tagja van. 2002-ben lett megalapítva a Csúzi nyugdíjasok klubja. Jelenleg 88 tag van nyilvántartva. Az év során aktívan részt vesznek különféle versenyek, társadalmi események és kulturális események megszervezésénél. A betanult énekeikkel és humoros jelenetekkel számos fellépésen szerepelnek a faluban és a környező településeken.

JÁSZFALU

Jászfalun a búcsút augusztusban tartják. A község minden évben megszervezi az Anyák Napját, októberben az időseket tisztelik meg. Többéves tradíciója van a Téalap községi ünnepségnek is.

KÜRT

Tavasszal, bőjtben pedig a Kőteszfesztivál teremt otthont a kiveszőben lévő étel megőrzésének, rajongóinak és készítőinek a Faluház falai között. A községben a Bokréta vegyeskórus és a Hanga citerazenekar működik. A Borfesztivál nyár közepén kínál két napon át koncertekkel, kézművesekkel igényes időtöltést a kürti táj és bor kedvelőinek a szőlősorok és pincék között. A látogatók száma évek óta tízezerhez közelít.

KISÚJFALU

Kisújfalun népművészeti táborokat, galamblovászatot, horgászatot a helyi tavon, sportrendezvényeket, majálist, gyermeknapit, vígadalmat, szüreti felvonulást, borkóstolókat, nyitott pincenapokat, fesztiválokat látogathatnak az érdeklődők. A községben az Ősztövért és Rozmaring néptáncscsoport, a Napsugár amatőr színtársulat és énekkar működik.

SZEMERE

Szemerén évente megszervezésre kerülnek az álarcosbálok gyermekmekneknek, a farsangi ünnepségek, a májusfaállítás, gyermeknap játékok, gulyásfőző versenyek, a hagyományos búcsú, vízparti versenyek, színházi premierek a színházak éjszakáján, a legfiatalabb és legidősebb lakosok üdvözlése, az ezüst és aranylakodalmat ünneplő házaspárok fogadása, karácsonyi akadémia és az Új év közös köszöntése. A községben működő szervezetek: Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Futball klub, Matica slovenská és a mellette működő Semerovčan együttes, az Úsmev színtársulat csoport, Laetitia énekkar, a Radost gyermek- és fiatalok folklór-csoportja, a Rokkantak Társulata, Vadászok Társasága, Méhész Egyesület, Ember az emberért Társulat és az iskola, ill. óvoda mellett működő Szülők Egyesülete.

PERBETE

A községben 1949 óta működik a Csemadok kulturális szervezet, ennek keretén belül az Árvalányhaj Vegyes Éneklőcsoport és a Napraforgó Gyermekek Néptáncscsoport. A kultúrház mellett működik a Margaret mazsorett csoport és az Ógyallai Művészeti Iskola kihelyezett zeneművészeti és képzőművészeti osztálya. A Szürke Farkas Ijászcsoporthoz a kora-középkor magyar íjászhagyományait mutatja be kosztümös fellépésein. Évente megrendezésre kerül a falunap, a Mazsorett-fesztivál és a nemzetközi tűzoltóverseny.

SÁRKÁNY

A Sárkányi Falunapokat minden év augusztusában rendezik meg. A legkisebbeket a Gyermeknapon és a Téalap ünnepségek szólítják meg. A község vezetősége nem feledkezik meg az idősebb lakosokról sem, rendszeresen ősszel megrendezik a nyugdíjas találkozót. Farsangkor és a nyári időszakban bálokat és mulatságokat szerveznek.

FÚR

A hagyományos Falunap Fűrön július elején kerül megrendezésre, ahol a község lakosai megemlékeznek a falu alapításáról, az ősök hagyományairól. Ez a nap a falubeliek ügyességét, tehetségét mutatja be. Sportrendezvények, alkotóműhely és a helyi csoportok kultúrműsora gazdagítja a rendezvényt. A községben a Nosztalgia női kar és a Fűrjecskek vegyeskar működik.

UDVARD

Udvard kulturális örökségének megőrzése érdekében a Dalárda és az Asszonykórus működik a községben. Céljuk a magyar népdalok összegyűjtése és átadása a jövő generációjának. A helyi szlovák és magyar tanítási nyelvű alapiskolákban népi ének- és táncsoportok, valamint más tánckörök működnek.

A 2009-ben létrehozott községi múzeumban régészeti, történelmi, néprajzi és művészeti emlékek gyűjteménye látható. A múzeumot a néhai Szecsányi tanítók házában rendezték be. A régi használati tárgyakat, mint pl. edényeket, munkaeszközöket, fényképeket, festményeket, ruházatot, stb. Udvard és környéke lakosai ajándékozták. Az érdekes múlttal rendelkező kiállított tárgyak közé tartoznak az egyujjas katonai kesztyűk, amelyek a második világháború idejében a katonákat védték a hidegtől, az 1946-ból származó hadifogoly elbocsájtó levele, tulipános ládák a 19. század második feléből, az udvardi Olvasókör zászlaja 1928-ból, és a csaknem 100 éves szőnyeg. A történelmi tárgyak arról nyújtanak képet, hogyan éltek valamikor Udvardon és a környékbeli községekben.

UDVARD ÉS TÉRSÉGE MIKRORÉGIÓ

Kiadva az Udvard és Térsége Társulás részére:

Zsitvabesenő, Bény, Baromlak, Bart, Csúz, Udvard, Köbölkút, Jászfalu, Kisújfalu, Perbete, Fúr, Szemere, Kürt, Szógyén, Sárkány.

Szövegek és fényképek:

Zsitvabesenő, Bény, Baromlak, Bart, Csúz, Udvard, Köbölkút, Jászfalu, Kisújfalu, Perbete, Fúr, Szemere, Kürt, Szógyén, Sárkány községek archívumából és az önkéntesektől. Felhasználva a szerzők beleegyezésével.

Köszönet:

Udvard és Térsége Társulás köszönetét fejezi ki Zsitvabesenő, Bény, Baromlak, Bart, Csúz, Udvard, Köbölkút, Jászfalu, Kisújfalu, Perbete, Fúr, Szemere, Kürt, Szógyén, Sárkány községek polgármestereinek készséges együttműködésükért és mindenkinek, aki hozzájárult e kiadvány létrehozásához.

Tento projekt bol podporený z Programu obnovy dediny.
A kiadvány a „Falújtása Program”
keretén belül valósult meg.

MIKROREGIÓN DVORY A OKOLIE / UDVARD ÉS TÉRSÉGE MIKRORÉGIÓ

Prvé vydanie / Első kiadás

Grafické práce a príprava do tlače / Grafikai munkák és nyomdai előkészítés:

pre / Arnold Kováč - PrintAli, Dvory nad Žitavou – Udvard / részére
Polák Ágnes, Szabó László, ÁSZ STUDIO s.r.o., Kolárovo – Gúta

Tlač / Nyomda: Arnold Kováč - PrintAli, Dvory nad Žitavou – Udvard

Náklad / Példányszám: 1500

Všetky práva vyhradené / Minden jog fenntartva.

©Dvory a okolie - združenie obcí / Udvard és Térsége Társulás

Vydané / Kiadva: 2015

NEPREDAJNÉ / INGYENES

ISBN 978-80-97100-0-0

EAN 978809710000